

MULTI
signaal

Regio
Amsterdam

Jaarverslag 2020

MULTIsignaal Regio Amsterdam is de verwijfsindex voor de regio Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland. De Jeugdwet verplicht elke gemeente in Nederland aan de verwijfsindex deel te nemen (artikel 7.1). De verwijfsindex biedt hiermee een basis voor het veilig en volgens de regels uitwisselen van informatie. Doel is vroegtijdige afstemming tussen professionals die met jeugdigen werken. Zo kunnen in de toekomst grotere problemen voor de jeugdige worden voorkomen. Professionals uit verschillende werkgebieden – zoals welzijn, onderwijs, veiligheid en gezondheidszorg – kunnen elkaar met de verwijfsindex snel en gemakkelijk vinden. Ook de professionals die bij een broertje of zusje van de jeugdige zijn betrokken, worden gematched. Zo draagt MULTIsignaal bij aan één kind, één gezin, één plan.

Regio Amsterdam

In MULTIsignaal Regio Amsterdam werken veertien gemeenten samen op basis van een [samenwerkingsconvenant](#). De convenantmanager zorgt voor afstemming in de regio en monitort het gebruik van de verwijfsindex. Om de verwijfsindex te implementeren, en te integreren in het preventieve jeugdbeleid, heeft elke gemeente een accounthouder MULTIsignaal aangesteld. De deelnemende gemeenten zijn Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.

Landelijke verwijfsindex

MULTIsignaal sluit aan op de landelijke Verwijfsindex Risicjongeren (VIR). Dat geldt ook voor de verwijfsindex van andere regio's. Jeugdigen blijven zo in beeld als ze verhuizen of bijvoorbeeld naar school gaan buiten de regio waar ze wonen. Ook de zorgmijders en hulpverlener-hoppers blijven in beeld. Professionals kunnen elkaar over de grenzen van de regio heen blijven vinden en met elkaar samenwerken. Bijna 80% van de Nederlandse gemeenten gebruikt MULTIsignaal als verwijfsindex, verzorgd door Centrum voor Publieke Innovatie (CPI). De overige gemeenten zijn met een andere index op de VIR aangesloten.

2020: moeilijk én pluspunten

Het vreemde moeilijke jaar 2020 ging ook aan MULTIsignaal niet voorbij. Acute werkzaamheden, zoals noodopvang van leerlingen met ouders in vitale beroepen en opvang van kwetsbare kinderen, slokten alle aandacht op. De verwijfsindex kon daardoor niet altijd de vereiste prioriteit krijgen. De positieve trend van 2019 kwam tijdelijk tot stilstand.

In 2020 daalde het totaal aantal signalen met 15%. Alles bij elkaar werden 6550 jeugdigen tot 23 jaar gesignaleerd. Het CBS heeft berekend dat zo'n 11% van de jeugdigen behoefte heeft aan jeugdhulp, in de regio Amsterdam zijn dat ca. 37.000 jeugdigen. De nodige jeugdigen worden dus nog niet gevonden.

Positief

Gelukkig waren er ook positieve ontwikkelingen. Er werden belangrijke nieuwe organisaties aangesloten, waaronder de politie met twee pilots. Verder kreeg het digitale ondersteuningsaanbod een boost. We kunnen nu verschillende groepen een e-learning aanbieden, waaronder de gemeentelijke accounthouders, de contractmanagers en beleidsmedewerkers, de instellings-

coördinatoren en de signalerende professionals in het veld. Dit draagt sterk bij aan een goed gebruik van de verwijfsindex.

Ambitieuw

Verder verbeterden we de toegang tot de cijfermatige informatie. Via het dashboard in de BI-tool hebben de accounthouders nu actuele en betrouwbare informatie over het gebruik van MULTIsignaal in de gemeente en de regio. De inlooptraining voor signaleerders was een groot succes en vervulde duidelijk een behoefte. Dat gaan we dan ook voortzetten in 2021. Om het draagvlak voor de verwijfsindex de komende jaren te vergroten, hebben we begin 2020 samen met de veertien deelnemende gemeenten een ambitieus [Meerjarenplan 2020-2023](#) opgesteld.

Activiteiten in 2020

Belangrijke nieuwe aansluitingen

2020 heeft enkele belangrijke nieuwe signaleerders gebracht. MULTIsignaal heet hen van harte welkom! Heel blij zijn we met de twee pilots door de Politie Amsterdam-Amstelland. Ook het aansluiten van de gezondheidszorg in Amstelland is een mijlpaal: Ziekenhuis Amstelland en de huisartsen van de Huisartsen Coöperatie Amstelland. Verder zijn in 2020 organisaties voor geestelijke gezondheidszorg, welzijn, jeugdhulp en kinderopvang aangesloten, evenals een organisatie voor hulp aan statushouders en vluchtelingen.

Meerjarenplan 2020-2023

In 2020 heeft de convenant-manager met input van de gemeentelijke accounthouders het **Meerjarenplan 2020-2023** opgesteld. Daarin staan de hoofdlijnen voor het beleid. Ook worden er **speerpunten** benoemd. Bij elk bericht in dit jaarverslag geven we aan of het een speerpunt betreft. Bij de berichten in dit jaarverslag geven we met een [s] aan of het een speerpunt betreft.

Ondersteuning gemeentelijke accounthouders (s)

De gemeentelijke accounthouders werken hard om het gebruik van de verwijfsindex in hun werkgebied te bevorderen. Ze sluiten de betrokken organisaties aan en motiveren de professionals in deze organisaties het instrument ook daadwerkelijk te benutten. Verder zetten ze zich in om MULTIsignaal te integreren in het (preventieve) jeugdbeleid. Helaas hebben ze voor al deze taken erg weinig tijd. Andere regio's gaan uit van het aantal jeugdigen: 1fte per 100.000 jeugdigen tot 23 jaar. Dat zou in de gemeente Amsterdam 2fte betekenen. De beschikbare 18 uur vormen een schril contrast.

Ondersteuningsactiviteiten in 2020

1. De fysieke train-de-trainer voor nieuwe accounthouders is in verband met de coronamaatregelen omgezet in een e-learning. Voordeel: nieuwe accounthouders kunnen de training metéén doen.
2. De waardevolle en zeer gewaarde ondersteuning voor accounthouders door een consultant van CPI loopt door tot en met 2022. Evaluatie in 2022.
3. De accounthouders zijn getraind in het gebruik van de vernieuwde BI-tool. Zij hebben nu steeds de actuele aansluit- en signaleringscijfers bij de hand.

Integratie MULTIsignaal in het jeugdbeleid (s)

MULTIsignaal is bij uitstek geschikt voor vroegsignalering en domeinoverstijgende samenwerking (welzijn, zorg, onderwijs, veiligheid). Daarom is het belangrijk dat de verwijfsindex onderdeel wordt van het gemeentelijke jeugdbeleid.

Als basis daarvoor is het gebruik van MULTIsignaal opgenomen in de aanbestedings- en subsidievoorwaarden voor de contractering van zorg- en welzijnsaanbieders. Voor de contractmanagers is een e-learning ontwikkeld die informatie geeft over de verwijfsindex, zodat zij goed beslagen ten ijs komen en hun ambassadeursrol goed kunnen vervullen. De inbedding in het jeugdbeleid vindt per gemeente plaats.

Aansluiten kinderopvang en onderwijs (s)

Als het gaat om vroegsignalering zijn kinderopvang en onderwijs belangrijke spelers. In 2020 is extra ingezet op de aansluiting van deze domeinen. Om te beginnen is het aansluitproces vereenvoudigd (gedigitaliseerd). Vervolgens hebben we informatiebijeenkomsten georganiseerd en opfriscursussen aangeboden (beide online). De digitale conferentie 'Samenwerken rond de veiligheid van kinderen', die we samen met de gemeente Amsterdam organiseerden, trok veel belangstelling. Uit de cijfers blijkt dat kinderopvang en onderwijs nog steeds weinig signaleren. De aandacht voor deze domeinen blijft daarom in 2021 een speerpunt. Bij de berichten in dit jaarverslag geven we met een [s] aan of het een speerpunt betreft.

Activiteiten in 2020

Pilot Ouderportaal (s)

Professionals zijn verplicht om een eventueel signaal over jeugdigen tot 16 jaar eerst met de ouders of verzorgers van de jeugdige te bespreken. Voor veel signaleerders vormt dit een drempel. Toch blijkt in de praktijk dat veel ouders het uiteindelijk waarderen om betrokken te worden en de waarde van het signaal inzien. Om de betrokkenheid van ouders beter in te vullen, werken we samen met CPI aan een ouderportaal. Doel is de ouders inzicht te geven in wat er in de verwijfsindex wordt opgenomen en hen – als zij dat willen – toe te voegen als samenwerkingspartner, zodat zij in de verwijfsindex kunnen meekijken. De verwachting is dat deze **transparantie** het gesprek met de ouders en verzorgers makkelijker maakt. Wellicht is samenwerking met andere regio's mogelijk. Hierover zijn we in gesprek.

Communicatie

Elke deelnemende gemeente communiceert zelf met het eigen veld. Zo kan de communicatie goed aansluiten op de lokale situatie. Daarnaast is er een regionale communicatiekalender 2020 opgesteld. Gerealiseerd zijn een **Engelstalige brochure**, het **Meerjarenplan 2020-2023** en een e-learning voor contractmanagers. Op de **digitale kerstkaart** die we namens alle gemeenten verstuurd, kregen we veel leuke en positieve reacties. Doorgeschoven naar 2021 zijn het verbeteren van **onze website** en het maken van een infographic over de relatie tussen de Meldcode huiselijke geweld en de verwijfsindex.

Bovenregionale samenwerking

In 2020 kwam het **G5-overleg** drie keer bij elkaar. In dit overleg wisselt onze regio informatie uit met de regio's Gouda, Den Haag, Utrecht en Rotterdam. Dit zijn waardevolle overleggen die we natuurlijk voortzetten.

Het **bovenregionaal provinciaal overleg** vond drie keer plaats. De andere deelnemers zijn de regio's Gooi- en Vechtstreek, IJmond, Zuid-Kennemerland, Haarlemmermeer en Noord Holland Noord. In het kwartaal-overleg staat het uitwisselen van praktische kennis centraal. Onder meer hebben we een samenwerkingsformat ontwikkeld voor de aansluiting van de grote regionale instellingen.

Evaluatie Jeugdwet en reactie VWS (s)

Alle regionale verwijfsindexen zijn aangesloten op de landelijke Verwijfsindex Risicjongeren (VIR). In 2019 is de VIR geëvalueerd, tegelijk met de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De resultaten kwamen in 2020 beschikbaar. Meldcode en verwijfsindex vullen elkaar aan. Beide instrumenten richten zich op **vroegtijdige afstemming** tussen professionals zodat op tijd passende hulp, zorg of bijsturing kan worden gegeven. Tussen 2014 en 2018 is het aantal signalen in de VIR met 21% gestegen en het aantal matches met 49%. Sinds 2016 is het aantal gezinsmatches bijna verdubbeld. 63% van de gebruikers geeft aan dat de verwijfsindex meerwaarde heeft. Jeugdigen zijn positief omdat kleine risicosignalen eerder aan elkaar worden gekoppeld, waardoor de professional hun situatie beter kan inschatten.

“Je maakt binnen 30 seconden een signaal in MULTIsignaal. Kinderlijk eenvoudig dus”

De evaluatie stelt vast dat de VIR het enige instrument is om na een bovenregionale verhuizing in contact te komen met betrokken hulpverleners. Het is uit oogpunt van de AVG de minst ingrijpende manier om dit doel te bereiken. Er zijn regio's die de verwijfsindex niet of nauwelijks gebruiken, daar moet onderzoek naar gedaan worden. VWS gaat in gesprek met de betreffende gemeenten en rapporteert aan de Tweede Kamer over de vervolgstappen.

Functioneel beheer en onderhoud

Elke gemeente heeft een overeenkomst afgesloten met CPI voor het functioneel beheer en onderhoud, de hosting en het technisch beheer van MULTIsignaal. Daarbij hoort een Service Level Agreement (SLA). Elke gemeente evalueert zelf of de afgesproken niveaus van dienstverlening worden gehaald.

De cijfers

Totaal aantal signalen

2016	2017	2018	2019	2020
9.220	8.542	8.390	11.230	9.482

Het totaal aantal signalen in 2020 is ten opzichte van 2019 iets gezakt, maar nog altijd veel hoger dan in 2018. Corona is een grote boosdoener. De gemeentelijke accounthouders die er normaal gesproken hard aan trekken om de verwijfsindex op het netvlies te houden, kregen de nodige acute vragen op hun bordje. Hun toch al minimale tijd voor de verwijfsindex werd daardoor opgeslokt.

De daling ten opzichte van 2019 heeft ook te maken met de dalende (jeugd)zorgvraag in de regio Amsterdam (en dientengevolge een dalend aantal signalen). Daardoor signaleerde JBRA minder dan in 2019, maar zorgde in 2020 in absolute aantallen wél voor de meeste signalen (2.604, ofwel 27%). Overigens voerde JBRA in 2019 een grote inhaalslag uit waardoor het cijfer dat jaar hoger was dan normaal.

De gemeenten

	2018	2019	2020
AALSMEER	270	212	293
AMSTELVEEN	572	602	706
AMSTERDAM	5.073	6.460	5.712
BEEMSTER	37	37	46
DIEMEN	212	231	148
EDAM-VOLENDAM	95	137	115
LANDSMEER	53	111	66
OOSTZAAN	53	73	63
OUDER-AMSTEL	30	81	59
PURMEREND	468	498	527
UITHOORN	255	205	287
WATERLAND	74	110	89
WORMERLAND	153	186	100
ZAANSTAD	837	1.034	855

In dit overzicht staan de signalen die zijn uitgebracht voor jeugdigen die in de gemeente wonen. Dat zijn naast de signalen van de wijkteams ook de signalen van de andere instellingen en organisaties.

Een deel van de gemeenten (Amsterdam, Landsmeer en Zaanstad) had in 2020 te maken met een wisseling van de Accounthouder, anderen met ziekte en bijzonder verlof (Amsterdam, Uithoorn en Oostzaan-Wormerland). Voor alle accounthouders geldt dat zij in 2020 door de pandemie te maken kregen met tijdrovende acute zaken, zoals noodopvang voor kinderen, opvang kwetsbare jeugd, het faciliteren van aanbod voor jongeren, het organiseren van online onderwijs op scholen en het ondersteunen van thuisonderwijs.

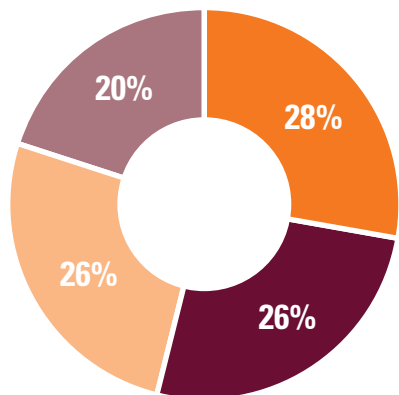
Stijgers en dalers

1. Een grote signaleerder in 2020 was de William Schrikker Stichting (Jeugdbescherming en Jeugdreclassering) met 1.436 signalen in 2020, een toename van 150% ten opzichte van 2019. Maar liefst 87% van de signalen leidde tot een match.
2. Complimenten zijn eveneens op hun plaats voor het Loket Jeugd Purmerend-Beemster en het Sociaal Team Uithoorn. Met name het Loket Jeugd Purmerend-Beemster heeft na enkele jaren van weinig activiteit het signaleren goed op de rit gezet. Meer dan de helft van de signalen die dit wijkteam uitbracht, leidde tot een match (58%).
3. Ook Koel en Co, Amstelring Thuiszorg, GGD Zaanstreek-Waterland, Stichting Timon en de Scholengemeenschap Bijlmer pakten het signaleren voortvarend op met goede resultaten.
4. De Scholengemeenschap Bijlmer is een gunstige uitzondering in het domein van onderwijs en kinderopvang, waar tot nu tot niet of nauwelijks wordt gesignaleerd, evenals in de kinderopvang. Ook GGZ-organisaties signaleren zeer matig.
5. Een daling zien we in Amsterdam bij Samen Doen en (opnieuw) de Ouder Kind Teams (OKT). De daling van Samen Doen wordt verklaard door het inzetten van een reorganisatie als gevolg waarvan medewerkers van Samen Doen bij andere organisaties zijn ingezet. Mogelijk is ook bij OKT een reorganisatie de oorzaak van de (zorgelijke) daling.

Door MULTIsignaal te gebruiken kunnen leerplichtambtenaren in elke gemeente spijbelende leerlingen die óók geldproblemen hebben of een onveilige thuishouding hebben of mantelzorgers zijn, in een vroeg stadium ondersteunen.”

De cijfers

Matches

- Geen match
- Alleen gezinsmatch
- Beide
- Alleen cliëntmatch

In 2020 zijn er 9.482 signalen uitgebracht. Géén match betekent dat slechts één professional heeft gesignaleerd; deze signalen kunnen in de toekomst alsnog tot een match leiden. Alléén een cliëntmatch betekent dat twee of meer professionals een jeugdige signaleerden. Alléén een gezinsmatch betekent dat een andere professional betrokken is bij een broer of een zus. In vergelijking met 2019 neemt het percentage 'alleen cliëntmatch' af van 24% in 2019 naar 20% in 2020. Het percentage 'alleen gezinsmatch' neemt toe: van 23% naar 26%. Het percentage 'zowel cliëntmatch als gezinsmatch' neemt af met 2%. Dit zijn normale schommelingen.

Matchregie

Wanneer een match ontstaat wordt er **automatisch** een matchregisseur aangewezen die de opvolging van de match in de gaten houdt. Afgesproken is dat óf de gecertificeerde instellingen (JBRA, William Schrikker Groep, Leger des Heils) óf de wijkteams de rol van matchregisseur krijgen. Wanneer geen van deze partijen betrokken is bij een match, krijgt de instellingscoördinator van het wijkteam hierover bericht en kunnen de signalerende partijen handmatig afspreken wie de regie krijgt.

Goed initiatief

Leerplicht Amsterdam heeft op basis van de resultaten van een scriptieonderzoek een beslisboom ontwikkeld. Deze beslisboom helpt leerplichtambtenaren bij het maken van de afweging om wel of niet te signaleren in MULTIsignaal. Uiteraard is deze beslisboom beschikbaar voor andere gemeenten binnen en buiten de regio.

Cliënten

In 2020 zijn in totaal 9.482 signalen uitgebracht voor 6.550 unieke jeugdigen.

SIGNALLEN VOOR CLIËNTEN IN DE REGIO	88%
SIGNALLEN VOOR CLIËNTEN BUITEN DE REGIO	10,5%
SIGNALLEN VOOR CLIËNTEN MET EEN GEHEIM OF ONBEKEND ADRES	1,5%
0 T/M 3 JAAR	13%
4 T/M 12 JAAR	42%
13 T/M 17 JAAR	33%
18 T/M 22 JAAR	12%
MAN	58%
VROUW	42%

Budget

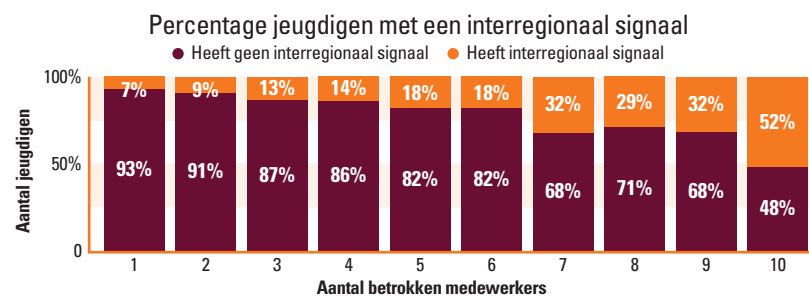
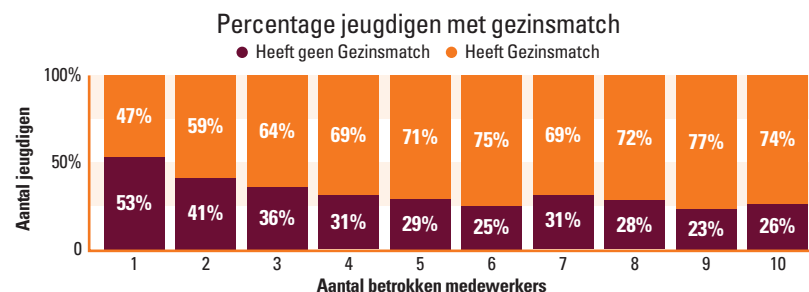
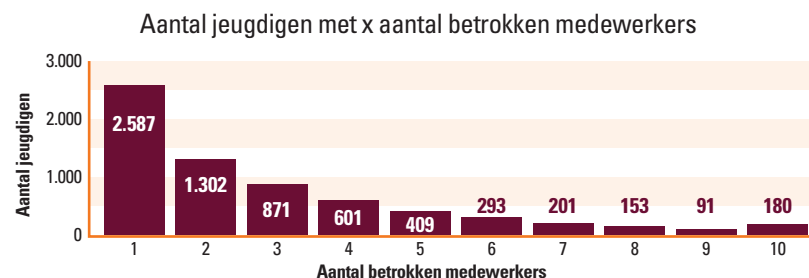
De veertien gemeenten van de regio Amsterdam dragen elk bij aan het regiobudget. Het budget voor de uitvoering van het samenwerkingsconvenant is ondergebracht bij het Regionaal Ondersteuningsteam (ROT). Het Ambtelijk Kernteam MULTIsignaal, bestaande uit de convenantmanager en de gemeentelijke accounthouders, stelt een gespecificeerde begroting op. Over de uitgaven wordt verantwoording afgelegd in het overleg van gemeentelijke directeuren (dat de begroting ook goedkeurt).

De cijfers

3x Meerwaarde MULTIsignaal

1. Met de verwijfsindex kunnen professionals uit verschillende domeinen elkaar vinden: jeugdhulp, welzijn, onderwijs, veiligheid en (geestelijke) gezondheidszorg. Deze tabel laat zien dat er in de regio Amsterdam bij maar liefst 180 jeugdigen tien of zelfs meer professionals betrokken waren.
2. De verwijfsindex matcht ook hulpverleners die bij een broertje of zusje van de jeugdige betrokken zijn. Zo draagt MULTIsignaal bij aan één kind, één gezin, één plan. Deze tabel laat zien dat het percentage gezinsmatches sneller stijgt naarmate er meer professionals betrokken zijn.
3. De regionale verwijfsindexen zijn gekoppeld. Jeugdigen blijven in beeld als ze verhuizen of naar school gaan in een andere gemeente. De verwijfsindex zorgt voor veilig en volgens de regels uitwisselen van informatie. Deze tabel laat de professionals zien die in 2020 te maken kregen met interregionaal signaal.

Meer informatie

1. **Handreiking melden** – een richtlijn met vijf leefgebieden voor het signaleren in de verwijfsindex.
2. **Ouderfilmpje** – te gebruiken in het gesprek met ouders om uit te leggen wat de verwijfsindex is en hoe het werkt.
3. **FAQ MULTIsignaal** – veel gestelde vragen.
4. **MULTIsignaal-toolkit** – veel praktische hulpmiddelen, zoals informatiebrieven voor ouders.
5. **Flyers** – voor ouders in Engels en Nederlands.
6. **Verhalen** – van jeugdigen en professionals over hun ervaringen met MULTIsignaal.

Mail met vragen naar Judith van Schaik, convenantmanager MULTIsignaal Regio Amsterdam: j.van.schaik@amsterdam.nl